H4i OBJEKTI ELI TEKEMISEN KOHDE

(päivitelty 7.3.2024)

H4 HEPREA KIELIOPPI https://gen.fi/h4.html
H4i LAUSEOPPI https://gen.fi/h4i.html
H4i Objekti eli tekemisen kohde
https://gen.fi/h4i-objekti.html

SISÄLLYSLUETTELO (luonnos)

0. Dokumentteja
1. Suora objekti
1.1 Objektin merkki
1.2 Esimerkkejä epämääräisestä suorasta objektista
1.3 Esimerkkejä määräisestä suorasta objektista
1.4 Objektin merkki suffikoituna
1.5 Verbiin liittyvä objektisuffiksi
2. Epäsuora objekti
2.1 Prepositio epäsuoran objektin merkkinä
2.2 Esimerkkejä epäsuorasta objektista

0. DOKUMENTTEJA

H Heprea, sivukartta
https://gen.fi/h-sivukartta.html

Liljeqvist, Matti: Vanhan testamentin heprean ja aramean sanakirja.
Finn Lectura 2010 (MLH)
Tarmon & Uval: Heprean verbitaulukot. 4. painos. Suomen Karmel-yhdistys 1998

1. SUORA OBJEKTI

1.1 OBJEKTIN MERKKI

Valtaosa verbeistä saa suoran objektin. Tällaisia verbejä kutsutaan transitiivisiksi. Epämääräisessä muodossa olevaan objektiin ei liity silloin mitään prepositiota. Määräiseen objektiin voi Tanachin hepreassa liittyä korostava et-prepositio eli objektin merkki. Nykyhepreassa et-preposition käyttö on määräisen objektin yhteydessä pakollista.

H4i Määräiset sanat
https://gen.fi/h4i-maaraiset-sanat.html

אֶת [אֵת] את

prep. (10903x) (määräisen) objektin merkki, nota accusativi

H4H Objektin merkki
https://gen.fi/h4h-objektin-merkki.html

H2 אות ot (4/) antaa merkki, ilmoittaa (juuri)

1.2 ESIMERKKEJÄ EPÄMÄÄRÄISESTÄ SUORASTA OBJEKTISTA

Epämääräinen objekti kääntyy useimmiten luontevimmin partitiiviobjektilla (osaobjekti).

(3)

הוּא כּוֹתֵב סֵפֶר.

Hän (mask.) on kirjoittamassa kirjaa.

רָחֵל קוֹנָה לֶחֶם.

Rachel on ostamassa leipää.

הֵן אוֹהֲבוֹת שִׁירִים.

He rakastavat lauluja. / He pitävät lauluista.

(1Moos01_11aH)

וַיֹּאמֶר אֱלֹהִים
תַּדְשֵׁא הָאָרֶץ דֶּשֶׁא
עֵשֶׂב מַזְרִיעַ זָרַע

11 Jumala sanoi:
"Maa tuottakoon vehreyttä/vihantaa,
siementä tuottavaa kasvillisuutta." (1Moos01_11a)

(1Moos01_12aH)

וַתּוֹצֵא הָאָרֶץ דֶּשֶׁא
עֵשֶׂב מַזְרִיעַ זָרַע לְמִינֵהוּ

וְעֵץ עֹשֶׂה פְּרִי

12 Maa tuotti vehreyttä/vihantaa,
siementä tuottavaa kasvillisuutta, kukin lajinsa mukaan/"lajillensa",
ja hedelmää tekevää puustoa. (1Moos01_12a)

1.3 ESIMERKKEJÄ MÄÄRÄISESTÄ SUORASTA OBJEKTISTA

Määräisen objektin voi yleensä kääntää parhaiten totaaliobjektilla (kokonaisobjekti).

(4)

הוּא כָּתַב אֶת הַסֵּפֶר הַזֶּה.

Hän (mask.) kirjoitti tämän kirjan.

רָחֵל קָנְתָה אֶת הַלֶּחֶם.

Rachel osti (tietyn) leivän.

הֵם שָׁרוּ אֶת הַשִּׁירִים הָעִבְרִיִּים הָאֵלֶּה.

He lauloivat nämä heprealaiset laulut.

כְּתֹב אֶת הַתְּשׁוּבָה.

Kirjoita (mask.) (tietty) vastaus.

כִּתְבֵי כִּתְבוּ

(1Moos01_01H)

בְּרֵאשִׁית בָּרָא אֱלֹהִים
אֵת הַשָּׁמַיִם וְאֵת הָאָרֶץ׃

1 Alussa Jumala loi
taivaan ja maan. (1Moos01_01)

H8 1. Moos. 1:1 (sanastoa ja käännös)
https://gen.fi/h8-01-01-01.html

(1Moos01_4aH)

וַיַּרְא אֱלֹהִים אֶת הָאוֹר
כִּי טוֹב

4 Jumala näki valon,
että (se) oli hyvä. (1Moos01_4a)

1.4 OBJEKTIN MERKKI SUFFIKOITUNA

H4H Objektin merkki
https://gen.fi/h4h-objektin-merkki.html

1.5 VERBIIN LIITTYVÄ OBJEKTISUFFIKSI

H50 Objektisuffiksit
https://gen.fi/h50-objektisuffiksit.html

2. EPÄSUORA OBJEKTI

2.1 PREPOSITIO EPÄSUORAN OBJEKTIN MERKKINÄ

Jos verbi ei voi saada suoraa objektia, niin silloin sitä kutsutaan intransitiiviseksi. Osa näistä intransitiiviverbeistä järjestyy epäsuoralla objektilla eli jollakin prepositiolla. Joillakin verbeillä voi olla useita vaihtoehtoisia prepositioita ilmaisemassa epäsuoraa objektia.

esim. חבר intr. liittyä yhteen (אֶל / לְ / עַל)
pi. trans. liittää yhteen

H9 חבר chavar (26x) liittyä yhteen, kokoontua, liittoutua (verbitaul.)
https://gen.fi/h9-8br.html

Tarmon & Uval: Heprean verbitaulukko -kirjassa on yhteensä ~3 600 verbiä, joista ~600 järjestyy epäsuoran objektin eli jonkun preposition kanssa (1/6).

Epäsuoran objektin merkkinä voi olla esim. seuraavat prepositiot:

(7)

בְּ

-ssa, aikana, kautta (199 verbiä)

לְ

-lle, -lla, johonkin, joksikin, tarkoitusta varten (137)

עַל

päälle, päällä, vastaan, olla jonkun tehtävänä/vastuulla "kimppuun" (112)

מִן

-sta, kuin, ilmansuunta (88)

עִם

kanssa (36)

אֶל

luo, kohti (10)

אַחֲרֵי

jälkeen (8)

(6)

בֵּין

välillä, kesken (8)

H9 בין bin (171x) ymmärtää, käsittää, ajatella, erottaa asiat toisistaan (verbitaul.)
https://gen.fi/h9-bjn.html

אֶצֶל

luona (2)

לִפְנֵי

edessä, edellä, ennen, eteen (2)

נֶגֶד

vastapäätä (2)

מֵעַל

päältä (1)

תַּחַת

alla, sijaan (1)

2.2 ESIMERKKEJÄ EPÄSUORASTA OBJEKTISTA

לְ le-prepositiota käytetään ilmaisemaan sitä, kenen puheeseen uskotaan

(3)

הוּא מַאֲמִין לְיֵשׁוּעַ.

Hän uskoo Jeesusta (sitä mitä hän sanoo).

- suom. suora objekti
- hepr. epäsuora objekti

בְּ be-prepositiota käytetään ilmaisemaan sitä, mihin uskotaan

אֲנַחְנוּ מַאֲמִינִים בְּיֵשׁוּעַ.

Me uskomme Jeesukseen (että hän on luvattu Messias ja Jumalan Poika).

- suom. epäsuora objekti
- hepr. epäsuora objekti

בֵּין – בֵּין bein–bein-prepositiota käytetään ilmaisemaan eron tekemistä eri asioiden välille, suom. erottaa joku jostakin

(1Moos01_4bH)

וַיַּבְדֵּל אֱלֹהִים בֵּין הָאוֹר וּבֵין הַחֹשֶׁךְ׃

4 – – Jumala erotti valon pimeydestä ("teki eron välille valon ja välille pimeyden"). (1Moos01_04b)

- hepr. epäsuora objekti